

תמצית הפרשה

פרשת נצבים

משה רבינו כינס את כל עם ישראל ללא יוצא מן הכלל להכניסם בברית על שמירת התורה, הם וכל הדורות הבאים אחריהם, ומזהירם מהעונש החמור שיבוא על מי שיעבוד ע"ז, ועל הגלות שיגלו, וכשישובו בתשובה באמת הקב"ה יגאל אותם ויטיב להם.

עונשי ע"ז - משה העביר את כל ישראל וגם את הדורות הבאים בברית עם הקב"ה, שישראל יהיו לד' לעם והוא יהיה להם לאלוקים, והזהיר את ישראל שלא יתפתו לעבוד ע"ז כפי שראו אצל הגויים ויחשבו שלא יענשו על כך, אלא ידעו שמי שיעבוד ע"ז יתקיימו בו כל הקללות ושמו ימחה, והם יגלו והארץ תקולל, וכל הגויים ידעו שזה בגלל שעזבו את הברית עם הקב"ה.

הבטחת קיבוץ גלויות - כאשר ישראל ישובו בתשובה בגלותם ד' יחזור ויקבצם ויביאם חזרה לארץ ישראל, וימול את לבבם לאהבה אותו, ויתן את הקללה על הגויים שרדפום, ויברך את ישראל ברכה גדולה.

המצוה הזאת אינה רחוקה אלא קרובה מאד לעשותה.

ובחרת בחיים - יש ב' אפשרויות בחירה בפני האדם חיים וטוב או מוות ורע, ומצוה לבחור בחיים, ובזה יחיו ויאריכו ימים בארץ ישראל.

הפטרה זו היא הפטרה האחרונה מ'שבע דנחמתא', ובה מתאר הנביא את השמחה שתהיה ואת גדולת ישראל וכבודם.

פרשת וילך

משה רבינו נפרד מבני ישראל ביום מותו (ז' באדר), חיזק אותם בידיעה שד' יהיה איתם ויצליחו בכיבוש הארץ תחת הנהגת יהושע, ציוה אותם על מצות הקהל, לימדם את שירת האזינו (פרשת האזינו), ובירכס (וזאת הברכה), סיים את כתיבת ספר התורה (וי"א שיהושע כתב את ח' הפסוקים האחרונים בהם מתוארת מיתת משה עצמו. ב"ב י"ד) ומסרו ללוויים שיניחוהו בצד ארון ברית ד'.

דברי משה ומעשיו ביום מיתתו - משה רבינו חיזק את עם ישראל ביום פטירתו באומרו שד' ישמיד את הגויים לפנייהם ואין להם לפחד, וכן חיזק את יהושע שד' יהיה עימו ויסייעו להנחיל לישראל את הארץ. משה כתב את התורה ונתנה ללוויים, אמר להם שבסוכות פעם בשבע שנים יקראו את התורה באזני כל ישראל. הקב"ה אומר למשה שישראל עתידים לחטוא, והיו להם צרות והסתר פנים, ועל כן יכתוב להם את שירת האזינו, כדי שיזכרו שהקב"ה התרה בהם. משה סיים את כתיבת ספר התורה, וציווה את הלוויים לשים את ספר התורה מצד הארון, ואמר שיקהילו את הזקנים והשוטרים ויאמרו לפנייהם את שירת האזינו.

הפטרת שבת שובה - הנביא קורא לעם ישראל לשוב בתשובה שלימה, לאחר שראו שהאומות והפסלים לא יכולים להושיעם, ואז ייטיב ד' להם מאד ויסלח להם על חטאיהם.